EUROPEISKA
KOMMISSIONEN

Bryssel den 18.5.2015
COM(2015) 208 final

RAPPORT FRÅN KOMMISSIONEN TILL RÅDET OCH EUROPAPARLAMENTET

Nionde årsrapporten 2014 om genomförandet av gemenskapsstödet enligt rådets förordning (EG) nr 389/2006 av den 27 februari 2006 om införande av en stödordning för att stimulera den ekonomiska utvecklingen inom den turkcypriotiska befolkningsgruppen

RAPPORT FRÅN KOMMISSIONEN TILL RÅDET OCH EUROPAPARLAMENTET

Nionde årsrapporten 2014 om genomförandet av gemenskapsstödet enligt rådets förordning (EG) nr 389/2006 av den 27 februari 2006 om införande av en stödordning för att stimulera den ekonomiska utvecklingen inom den turkcypriotiska befolkningsgruppen

1. INLEDNING

Rådets förordning (EG) nr 389/2006[1] (nedan kallad *stödförordningen*) utgör grunden för stödet till den turkcypriotiska befolkningsgruppen. Enligt stödförordningen ska kommissionen varje år överlämna en rapport till rådet och Europaparlamentet. Denna rapport avser år 2014.

2. PROGRAMPLANERING AV STÖDET

Mellan 2006 och utgången av 2014 avsattes 370 miljoner euro för åtgärder inom ramen för stödförordningen. Beloppet för det årliga programmet för 2014 var 32,96 miljoner euro[2]. Den fleråriga budgetramen 2014–2020 ger programmet långsiktighet och för första gången innehåller den en bestämmelse om en årlig och mer stabil finansiering. Stödprogrammet är dock tillfälligt och syftar till att underlätta Cyperns återförening. I rådets förordning (EU, Euratom) nr 1311/2013[3] om den fleråriga budgetramen 2014–2020 föreskrivs att budgetramen ska revideras om en återförening uppnås under den period som den fleråriga budgetramen gäller för. Efter de grekcypriotiska och turkcypriotiska ledarnas gemensamma uttalande i februari 2014 lovade kommissionen att öka sina insatser för att hjälpa den turkcypriotiska befolkningsgruppen att förbereda sig för genomförandet av EU:s regelverk.

3. GENOMFÖRANDEMEKANISMER

Programmet genomförs i de delar av Cypern där den cypriotiska regeringen inte utövar den faktiska kontrollen och där tillämpningen av EU:s regelverk tillfälligt har skjutits upp i enlighet med protokoll 10 till anslutningsfördraget. Stödet genomförs i huvudsak av Europeiska kommissionen genom direkt förvaltning, men vissa projekt förvaltas indirekt av FN:s utvecklingsprogram (UNDP) och British Council.

Kommissionen är verksam i ett unikt politiskt, rättsligt och diplomatiskt sammanhang. Det krävs särskilda åtgärder för att genomföra stödprogrammet samtidigt som principerna för en sund ekonomisk förvaltning måste respekteras. För EU-finansierade stödprogram fastställs, under normala förhållanden, den rättsliga ramen för utvecklingsstödet i överenskommelser med mottagarlandets regering. Några sådana överenskommelser kan dock inte ingås för stödet till den turkcypriotiska befolkningsgruppen så kommissionen måste förlita sig på vad den uppfattar som gällande lokala regler och villkor. Att hantera och minska riskerna detta medför ingår i kommissionens ansvar. Åtgärder har vidtagits för bland annat intensiv övervakning, stöd till mottagarna, reviderade betalningsvillkor och försiktig användning av bankgarantier. Stödet består av en betydande andel bidrag vilket kräver resursintensiv förvaltning.

---

1 EUT L 65, 7.3.2006, s. 5.

2 Kommissionens beslut C(2014) 9366.

3 EUT L 347, 2.12.2013, s. 884.

För att stödet ska kunna genomföras på ett framgångsrikt och hållbart sätt under de här förhållandena måste den turkcypriotiska befolkningsgruppen vara fullt engagerad i anpassningen till EU:s regelverk. Att de turkcypriotiska och grekcypriotiska befolkningsgrupperna samarbetar är fortfarande en förutsättning för att slutmålet om en återförening ska kunna nås.

Programgruppen använder sig av stödkontoret för EU-program (Eupso) i den norra delen av Nicosia. Kommissionens representation på Cypern anordnar dessutom möten, seminarier och presskonferenser samt kommunicerar med den cypriotiska allmänheten och informerar om programmet.

4. GENOMFÖRANDET UNDER RAPPORTERINGSPERIODEN

4.1. Översikt

Det fanns förväntningar om framsteg när förhandlingarna återupptogs efter ledarnas gemensamma uttalande i februari. Kommissionen var beredd att anpassa programmet för att underlätta och utveckla eventuella överenskommelser. Tyvärr har inga avsevärda framsteg gjorts i förhandlingarna under rapporteringsperioden. Kommissionen fortsätter att genomföra stödförordningen med det övergripande målet att stödja återföreningen.

Bland 2014 års viktigaste framsteg återfinns invigningen av det nya vattenreningsverket i Mia Milia/Haspolat utanför Nicosia, som ska användas av båda befolkningsgrupperna. Över 50 bidrag tilldelades i tre ansökningsomgångar som Europeiska kommissionen initierade för att ge stöd till utveckling av den privata sektorn, samhällsutveckling och det civila samhället. Stipendieprogrammet, som sköttes av British Council under 2014, gav stipendier till 115 studerande.

De förtroendeskapande åtgärderna till stöd för bevarandet av kulturarvet och kommittén för saknade personer gav båda bättre resultat. En ny stödomgång för anpassning till EU:s regelverk involverar 60 experter från medlemsstaterna och finansieras av Taiex. Stödomgången har inletts med ett möte i Bryssel och ett antal resor till Cypern.

Precis som under de två senaste åren har betydande insatser gjorts för att avsluta verksamhet som finansierats av tidigare program. Detta ledde till att 225 kontrakt ingicks under 2014. I slutet av året hade 264 kontrakt ännu inte ingåtts vilket kan jämföras med 533 i slutet av 2011. Detta speglar att den stora arbetsvolym som uppkom när många anslag, framför allt många bidrag, tilldelades i början av stödprogrammet nu till stor del har avslutats. Det har därför varit möjligt att rationalisera programmet och arbeta mer målinriktat med en mer lätthanterlig volym.

Ett problem har varit kontraktet för anläggningen av avloppsnätet i Famagusta som avslutades av kommissionen i december 2013. Tvisten har till följd av Fidic-villkoren blivit långdragen och var i förlikningsskedet i slutet av 2014. Det här fallet har visat att den turkcypriotiska befolkningsgruppen har en viktig roll att spela när det gäller att underlätta smidigt projektgenomförande och tvistlösning.

Utbetalningen av vissa lokalt utfärdade bankgarantier var tidigare blockerade. De åtgärder som vidtogs av den turkiska befolkningsgruppen 2013 (lokala lagar och förordningar ändrades och Eupso gavs en särställning) ansåg kommissionen vara tillräckliga för att skydda tvistlösningssystemet och bankgarantierna. Detta gjorde i sin tur att kommissionen kunde gå vidare och underteckna de bidrag som krävde att bankgarantiproblemet löstes till små och medelstora företag.

Resurser som tilldelas enligt stödförordningen används också för att stödja verksamheten och ett nytt tvåårskontrakt för logistiskt stöd till Eupso fram till juli 2017 undertecknades under 2014.

4.2. Framstegen med att uppnå de olika målen

Det övergripande målet för stödprogrammet är att underlätta Cyperns återförening genom att stimulera den ekonomiska utvecklingen inom den turkcypriotiska befolkningsgruppen. Särskild tonvikt läggs på öns ekonomiska integration, bättre kontakter mellan de båda befolkningsgrupperna och med EU samt förberedelser för införandet av EU:s regelverk. Nedan beskrivs insatserna under 2014 för de mål som fastställts i stödförordningen.

4.2.1. Mål 1: Utveckla och omstrukturera infrastruktur

Telekommunikationsutrustning för den nya generationens nät godkändes delvis preliminärt i mars, efter en lång försening, och övergången av transmissionsdelen av nätet avslutades. Planen om att dela upp tillhandahållande av tjänster och nätdrift har emellertid inte genomförts av den turkcypriotiska befolkningsgruppen, och en fullständig liberalisering av sektorn har inte uppnåtts.

Det nya *vattenreningsverket* i Mia Milia/Haspolat utanför Nicosia invigdes i april. Det är det största vattenreningsverket på hela Cypern och ska användas av båda befolkningsgrupperna. Anläggningsarbetena genomfördes via UNDP med finansiering från vattenreningsmyndigheten i Nicosia och EU. Målet är att det renade vattnet ska återanvändas av båda befolkningsgrupperna. Planeringsarbetet för detta kommer att inledas under 2015, men en överenskommelse om vattendelning måste träffas för att arbetet ska kunna planläggas och genomföras.

EU arbetar också med att underlätta diskussionerna om anpassning inför bytet av en större *avloppsstam* som ska anslutas till vattenreningsverket i Mia Milia/Haspolat och användas av båda befolkningsgrupperna. Detta kommer att finansieras av EU.

Det mesta av det återstående saneringsarbetet för att åtgärda korrosion och andra problem vid *vattenreningsverket* i Morphou/Güzelyurt har gjorts och (slut)besiktningsbevis väntas bli utfärdat under 2015. En plan för vattenåteranvändning i lantbruket har utformats för det här vattenreningsverket och upphandlingen kommer att äga rum under 2015.

Det nya *vattenreningsverket* i Famagusta överlämnades 2013, men korrosionsproblem har krävt att vissa komponenter ytbehandlas eller byts ut under rapporteringsperioden för brister som fortsätter under 2015.

Ett omfattande samråd med berörda parter hölls för att utforma det tekniska biståndet så att den turkcypriotiska befolkningsgruppens kapacitet inom vatten, avlopp och avfallshantering stärks ytterligare. Detta bör kontrakteras i början av 2015.

När det gäller *fast avfall* måste avfallsupplaget i Koutsoventis/Güngör öka sin kapacitet genom att en andra modul läggs till som planerat vid projekteringen. Detta ingår i 2014 års program. Det krävs ett ökat engagemang på det här området för att minska och så småningom helt stoppa okontrollerad deponering. Ytterligare stöd för att utarbeta och genomföra den generalplan för avfallshantering som krävs enligt EU:s regelverk, kommer att inledas under 2015.

När det gäller *naturskydd* ingicks ett kontrakt med UNDP om färdigställande av informations- och förvaltningscentrum i fyra särskilda miljöskyddsområden. Uppförandet av de här byggnaderna stoppades 2011 efter att kontraktet avslutats. Sedan dess har inget kunnat göras och de turkcypriotiska motparterna tvekar

fortfarande på grund av en olöst tvist med den tidigare entreprenören. Dessutom måste miljöhänsyn tas vid utformningen och man måste komma överens med de turkcypriotiska motparterna om detaljer i utformningen.

4.2.2. Mål 2: Främja social och ekonomisk utveckling

I en tredje ansökningsomgång (3 miljoner euro) för *samhällsutveckling* ingicks sju kontrakt. Syftet är att stärka det fysiska och immateriella kulturarvet, förbättra grundläggande samhällstjänster och att stärka den sociala sammanhållningen och lokala myndigheter på landsbygden. Av de 37 bidrag som beviljats enligt tidigare stödordningar för samhällsutveckling avslutades 13 under 2014 och 12 fortsatte.

Till stöd för *små och medelstora företags konkurrenskraft* tilldelades 40 bidrag för små och medelstora företags modernisering, med en komponent för nystartade företag, efter en ansökningsomgång för 5 miljoner euro. En kartläggning av marknaden för livsmedelsförädling och miljöturism avslutades och potentiella nischprodukter identifierades.

Fortsatt tekniskt stöd gavs till aktörer inom *landsbygdsutveckling* på områdena växtskydd, diversifiering av grödor, ekologiskt lantbruk och stöd för genomförande av bidrag. Att bekämpa medelhavsfruktflugans skadegörelse på olivskörden är viktigt för hela ön. Kommissionen har underlättat kontakterna mellan de båda befolkningsgrupperna i den här frågan och stödde också den första gemensamma olivfestivalen. Vissa politiskt känsliga frågor begränsade dock framgången. Ett nytt kontrakt ingicks 2014 för utarbetandet av ett system för bortskaffande av animaliska biprodukter. Upphandlingen av tekniskt bistånd för utrotning av djursjukdomar inleddes 2014. Detta bör kontrakteras under det första kvartalet 2015.

Inom *utbildningssektorn* tilldelades tio bidrag för skolor i slutet av 2013 som alla höll på att genomföras. Detta är den femte stödordningen (0,7 miljoner euro) på området och den främjar moderna undervisningsmetoder och gemensamma projekt för de båda befolkningsgrupperna. Skolornas resurser är mycket knappa i den norra delen av Cypern och EU-bidrag är i många fall avgörande för utvecklingen.

När programmet för *tekniskt stöd för utveckling av yrkesutbildning och arbetsmarknad* (Vetlam) slutförts under 2012 och sedan utvärderats, inleddes upphandlingen för det fortsatta projektet (Vetlam II) som omfattar utveckling och främjande av yrkesutbildningsystemen, livslångt lärande och aktiva arbetsmarknadsåtgärder.

Det stora programmet ”Modernisering av lokal och urban infrastruktur – fas 2” (9,8 miljoner euro) genomfördes av UNDP och avslutades under 2014. Programmet som löper över sju år består av många komponenter, bland annat ska en sjunde övergång öppnas i Limnitis/Yeşilırmak, säkerhetsåtgärder vidtas i byggnaderna vid övergången i Ledra/Lokmaci, vattenledningar med asbest i Nicosia bytas ut, kulturevenemang anordnas och småskaliga bidrag för miljöupplysning i Karpasia/Karpaz delas ut.

En projektförvaltningsenhet som ger stöd till bidragsmottagarna har funnits sedan 2008 för att förbättra effektivitet och regelefterlevnad bland annat genom att kontrollera att alla kostnader är stödberättigade. Kontraktet löpte ut i slutet av december och ett kontrakt för en ny projektförvaltningsenhet ingicks i slutet av 2014.

De ekonomiska framstegen bevakades av Världsbankens förvaltningsfond och rapporter lades fram av specialister. Detta arbete hade nästan avslutats i slutet av 2014. Det är särskilt viktigt med tanke på stödförordningens syfte som är att

stimulera ekonomisk utveckling. Ett nytt kontrakt med Världsbanken håller på att utarbetas.

4.2.3. Mål 3: Vidta försonings- och förtroendeskapande åtgärder och ge stöd till det civila samhället

Kommittén för saknade personer, som får stöd genom ett bidragsavtal med UNDP, identifierade fler saknade personer (157) än under tidigare år. Av de 2001 saknade har nu kvarlevorna av 948 personer grävts upp och kvarlevorna av 564 personer identifierats genetiskt och överlämnats till respektive familj. Fältarbetet blir allt svårare eftersom det finns få nya informationskällor och de platser där det fortfarande kan finnas gravar är svåråtkomliga. Under 2014 hittades kvarlevor endast på 17 % av utgrävningsplatserna trots att man 2014 fick tillträde till ett andra område som tidigare inte varit åtkomligt på grund av den turkiska militärens närvaro. I juli besökte två cypriotiska ledare det antropologiska laboratoriet tillsammans och uppmanade ögonvittnen att träda fram och dela med sig av vad de sett. Kommunikation är en viktig del av kommitténs arbete och stöd kommer att ges enligt stödförordningen för att en utställning som ordnas i Nicosia i april om de grek- och turkcypriotiska forskarnas hårda arbete ska kunna visas även på andra platser i Cypern och utomlands. Ungefär 70 % av kommitténs sammanlagda medel har tilldelats enligt stödförordningen. Ett nytt delegeringsavtal omfattande 2,6 miljoner euro undertecknades med UNDP i december.

Programmet för *skydd av kulturarvet* som ger stöd till den gemensamma tekniska kommittén för kulturarvsfrågor, var fortsatt framgångsrikt med avslutade arbeten i Mustafa Pasha-moskén (tidigare Stavroskyrkan) i Famagusta, Pafos hammam (ett medeltida turkiskt bad) och Agios Nicolaos-kyrkan i Syrianochori/Yayla. En andra fas av arbetena i Deneia/Denya-moskén avslutades. Detta projekt är mycket viktigt för att bygga upp förtroendet mellan de två befolkningsgrupperna. I juli anslogs 1,3 miljoner euro i extra resurser för andra landmärken i Famagustas gamla stad dvs. för restaurering av delar av stadsmuren mellan Othellotornet och Arsenalstornet, besökarentré vid Ravelinporten (första fasen) och bevarande av Martinengobastionen. I många fall är det är viktigt att ingripa så snart som möjligt för att förhindra ytterligare förfall. Ett nytt delegeringsavtal (fas 3 i detta program) omfattande 1,4 miljoner euro undertecknades med UNDP i december vilket innebär att det sammanlagda EU-stödet för skydd av kulturarvet uppgår till 6,7 miljoner euro.

Tio nya bidrag (2,5 miljoner euro) tilldelades inom den fjärde ansökningsomgången *Cypriotiska civila samhället i aktion* för att stärka det turkcypriotiska civila samhället och för försonings- och förtroendeskapande åtgärder. Engagemang i miljöskydd, människorättsarbete och kultur och idrott främjades. Upphandlingen av tekniskt bistånd till det civila samhället som ska komplettera bidragsstödet har inletts.

4.2.4. Mål 4: Närma av den turkcypriotiska befolkningsgruppen till EU

Läsåret 2014–2015 var det första som omfattades av det tvååriga delegeringsavtal som tecknades med British Council 2013 för förvaltningen av ett *stipendieprogram* som gör det möjligt för turkcypriotiska studerande, forskare och yrkesverksamma att studera i EU. Under det första året uppstod vissa svårigheter vid genomförandet av detta program. Hela 115 stipendier delades emellertid ut under 2014. Man satsade på att informera de studerande om möjligheter utanför Storbritannien så att den turkcypriotiska befolkningsgruppen får insyn även i andra europeiska kulturer. Ytterligare 20 stipendier delades ut direkt av kommissionen i en tidigare ansökningsomgång under läsåret 2013–2014.

Det första *Infopoint*-projektet, vars syfte är att informera allmänheten om stödprogrammet och EU:s politik samt öka de allmänna EU-kunskaperna genom seminarier, workshoppar och evenemang, avslutades under 2013. Ett nytt tjänstekontrakt med samma uppdrag ingicks i december för Infopoint.

4.2.5. Mål 5 och 6: Förbereda den turkcypriotiska befolkningsgruppen för genomförandet av EU:s regelverk

Kommissionens byrå för tekniskt bistånd och informationsutbyte (Taiex) hjälper till att förbereda den turkcypriotiska befolkningsgruppen för EU:s regelverk som ska genomföras när Cypernproblemet lösts. Under 2014 inriktades stödet på 16 huvudområden i EU:s regelverk: Ett nytt urval av experter från medlemsstaterna gjordes under 2014 men diskussionen med mottagarna fördröjde processen vilket ledde till att det sammanlagda antalet åtgärder (221) var lägre under 2014 än tidigare år. Taiex åtgärder omfattade kurser, workshoppar, studiebesök och juridisk rådgivning.

Förberedelserna inom den turkcypriotiska befolkningsgruppen inför det framtida införandet av EU:s regelverk är fortfarande begränsade och hindras av att få lagtexter som syftar till en anpassning till EU:s regelverk antas, kapaciteten att ta fram lagförslag är begränsad och genomförandet brister. Viktiga lagtexter om livsmedel, foder och produktsäkerhet antogs emellertid under 2014, och arbetet med lagtexter fortsatte och påskyndades under det andra halvåret.

Stödet för handel över gröna linjen (förordning (EG) nr 866/2004) fortsatte. Experter från EU:s medlemsstater genomförde regelbundna växtskyddsinspektioner av potatis och citrusprodukter. Oberoende experter tog även fram en uppdaterad förteckning över fartyg vars fångst kan säljas över den gröna linjen.

4.3. Finansiellt genomförande (kontraktering och betalningar)

4.3.1. Kontraktering

Åtagandena uppgick till 26,5 miljoner euro under 2014. En rad upphandlingar, särskilt för tekniskt bistånd, kommer att avslutas i början av 2015. Efter de tre senaste årens avsevärda kontrakteringsinsatser och rationalisering av program och uppdragsavtal, bör åtagandenivån bli ännu högre under 2015 och närma sig beloppet för de årliga programmen.

4.3.2. Betalningar

År 2014 uppgick betalningarna till 21 miljoner euro. Betalningstrenden väntas gå uppåt eftersom åtagandena ökar i volym.

4.4. Övervakning

Kommissionen är direkt ansvarig för genomförandet av de flesta av projekten (direkt förvaltning). Den tillsyn som utövas av kommissionens personal är av god kvalitet med kontrollbesök och möten på plats samt styrkommittéer. En särskild programförvaltningsenhet övervakar genomförandet av bidragen för samhällsutveckling, små och medelstora företag, företag på landsbygden, och stöder bidragsmottagare. Taiex logistik övervakas genom Taiex förvaltningssystem på internet.

4.5. Revision och kontroll

En rad upphandlingsärenden (tjänster, bygg- och anläggningsarbeten och varor) som finansierats inom stödprogrammet efterhandsgranskades. Ett utkast till slutrapport

lades fram i slutet av 2014. Inga väsentliga fel rapporterades och inga åtgärder behöver vidtas.

Internrevisionsfunktionen utförde under 2013 en revision av gemensam förvaltning för att bedöma systemen för intern kontroll vid generaldirektoratet för utvidgning. Revisionen omfattade projekt som finansierats inom stödprogrammet. Rekommendationerna om verksamhetskontroller, riskbedömning och övervakning har genomförts.

4.6. Utvärdering

Utvärderingen av Taiex instrument slutfördes under 2014 med rekommendationer om metoder för prioritering, kvalitetskontroll, beskrivning av framsteg och respekt för utnyttjandekapacitet. Under de två föregående åren 2012–2013 gjordes en bred satsning på utvärdering på sektor- och programnivå. Åtgärder har redan vidtagits eller integrerats i programplaneringen: en indikatorutvärdering och uppgradering är på väg för hela programmet, konsulter börjar att arbeta med kapaciteten inom vatten- och avfallssektorn under 2015 och med att stärka civila samhällsorganisationer, Taiex-stödet förstärktes med nya projektåtgärdsplaner och nya experter.

Kommittén för saknade personer bjöd in *Equipo Argentino de Antropologia Forense* (EAAF) för regelbundna utvärderingar av verksamheten. EEAF lade under 2014 fram förslag om åtgärder för att öka effektiviteten i kommitténs verksamhet.

4.7. Information, offentlighet och synlighet

Under 2014 genomfördes 53 åtgärder för ökad synlighet. Bland dessa märks särskilt invigningen av det nya vattenreningsverket i Mia Milia/Haspolat utanför Nicosia, högtidligheterna för att fira restaureringen av Agios Nicolaos-kyrkan i Syrianochori/Siryanohoro/Yayla och Deneia/Denya-moskén samt ett stort evenemang för anhöriga till saknade personer ”Vi söker efter våra saknade” för att upplysa om det arbete som görs av kommittén för saknade personer.

En Europadag anordnades i norra Nicosia tillsammans med kommissionens representation i Nicosia. Representationen utfärdade flera pressmeddelanden om programåtgärderna på turkiska, grekiska och engelska.

4.8. Samråd med Cyperns regering

Regelbundna möten med företrädare för cypriotiska regeringen hölls, särskilt när högre kommissionstjänstemän besökte ön. Kommissionen fortsätter att förlita sig på samarbete med regeringen för att utreda äganderätter och håller också regelbundna möten med den ständiga representationen i Bryssel.

5. SLUTSATSER

Kommissionen fortsätter att ge stöd för att uppnå stödförordningens huvudsyfte som är *att underlätta Cyperns återförening genom stimulans av den ekonomiska utvecklingen inom den turkcypriotiska befolkningsgruppen*. En lösning nås emellertid genom politisk dialog som kommissionen uppmuntrar och stöder. Något större genombrott i den här processen gjordes inte under 2014, men kommissionen är redo att bygga vidare på framstegen vartefter de kommer och anammas av de båda befolkningsgrupperna. Det uppdrag som ges i stödförordningen kvarstår och kommissionen har fortsatt arbeta för de mål som fastställts i förordningen. En betydande del av stödet bidrar till ekonomisk utveckling, antingen direkt genom

bidrag till privata sektorn eller indirekt genom förbättrad infrastruktur, telekommunikationer, produktkvalitet, utveckling av mänskliga resurser eller genom de yttersta viktiga förberedelserna för införandet av EU:s regelverk.

Problem i verksamheten ute på fältet kan vara tämligen allvarliga på vissa områden, eftersom mottagarna har låg kapacitet och det saknas lokala resurser vilket begränsar den turkcypriotiska befolkningsgruppens engagemang. Kommissionen kan dock inte dra sig undan arbete på områden som är grundstenar i EU:s regelverk och avgörande för EU-medborgarnas ekonomiska och sociala välfärd.

När det gäller investeringar i infrastruktur är den allmänna bilden att kontraktshanteringen är svår. Överlämning, drift, underhåll och hållbarhet är problematiskt och det krävs ofta stöd efter ”leverans”. Utveckling av infrastruktur framhålls särskilt i stödförordningen och ett avsevärt antal projekt planeras, framför allt på miljöområdet.

Under de fem år som gått sedan projektgenomförandet på fältet enligt stödförordningen började i stor skala 2009 har både kommissionen och mottagarna lärt sig en hel del. Trots att stödförordningen spänner över många mål har kommissionen skapat konkreta resultat tack vare konsekvent arbetssätt och fokusering på de viktigaste frågorna. Många program, bland annat förtroendeskapande åtgärder och bidrag till exempelvis privata aktörer, skolor och kommuner, har rönt uppskattning och gett goda resultat. Stipendieprogrammet har mottagits väl och fått en hel del uppmärksamhet.

Den turkcypriotiska befolkningen har jämfört med befolkningen i övriga EU stort förtroende och en positiv inställning gentemot EU vilket visats i Eurobarometerundersökningar[4], men att fortsätta EU-upplysningen bland den turkcypriotiska befolkningsgruppen är viktigt för den allmänna processen mot ett enande.

[4] http://ec.europa.eu/public_opinion/archives/eb_arch_en.htm